

تأثیر حسابرسی داخلی، مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت دانش بر مدیریت کیفیت فرآگیر در شرکت های تولید کننده صنایع غذایی استان تهران

دکتر محمد محمدی

استادیار گروه حسابداری، موسسه آموزش عالی پرنده، ساوه، ایران. (نویسنده مسئول).
mkz.mohamadi@gmail.com

دکتر داود یوسفوند

استادیار گروه حسابداری، موسسه آموزش عالی پرنده، ساوه، ایران.
yousofvanddavood@gmail.com

پگاه ساعت ساز

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری مدیریت، موسسه آموزش عالی پرنده، ساوه، ایران.
pegah.saatsaz94@gmail.com

شماره ۳۲ پیاپی ۱۳۹۹ (جلد چهارم) / مهر ۱۴۰۰ (دوره ۴۰)
لهم آنرا سباداری و مدیریت (دوره ۴۰)

چکیده

هدف از انجام این پژوهش بررسی تأثیر حسابرسی داخلی، مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت دانش بر مدیریت کیفیت فرآگیر در شرکت های تولید کننده صنایع غذایی استان تهران به منظور تبیین نقاط ضعف و قوت این دست از شرکت های تولیدی و ارائه راه حل هایی مناسب و کاربردی به منظور بهبود وضعیت فعلی آنها می باشد. پژوهش حاضر براساس هدف کاربردی است و براساس ماهیت و روش، از نوع توصیفی و از نظر گردآوری دادهها نیز از نوع پیمایشی می باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر را تمامی مدیران مالی، حسابرسان، مدیران کنترل کیفیت و حسابداران مدیریت شرکت های شرکت های تولیدی فعال مواد غذایی و اقلام مربوط به مواد غذایی در سال ۱۳۹۹ تشکیل می دهن. به وسیله نرم افزار لیزرل روایی سازه متغیرهای تحقیق و شاخص های منتج از آن ها به وسیله آزمون تحلیل عاملی تاییدی بررسی و با استفاده از مدل سازی معادلات ساختاری که آمیزه ای از تحلیل عاملی تاییدی و تحلیل مسیر می باشد، به آزمون فرضیه های تحقیق پرداخته شد. یافته ها و نتایج پژوهش: در ارتباط با فرضیه اول پژوهش نتایج نشان داد که متغیر حسابرسی داخلی بر مدیریت کیفیت تأثیر معنی داری دارد. در خصوص فرضیه دوم پژوهش نتایج نشان داد که متغیر مدیریت زنجیره تأمین بر مدیریت کیفیت تأثیر معنی داری دارد. در نهایت، در ارتباط با فرضیه سوم پژوهش نتایج نشان داد که متغیر مدیریت دانش بر مدیریت کیفیت تأثیر معنی داری دارد.

کلید واژگان: حسابرسی داخلی، مدیریت زنجیره تأمین، مدیریت دانش، مدیریت کیفیت فرآگیر.

مقدمه

در این دوره جهانی سازی، دنیای تجارت و کسب و کار در حال رشد فرآینده ای است و بر همین اساس رقابت در دنیای تجارت نیز شدیدتر شده است. هدف شرکت ها در شرایط اقتصادی رقابتی کسب حداکثر سود با رشد در بلند مدت و همچنین حفظ بقای شرکت می باشد؛ شرکت های تولید کننده از حامیان اقتصاد کشور هستند و در این میان هر شرکتی اهداف تجاری

ویژه خود را دارد. برای دستیابی به این اهداف، شرکت های تولید کننده باید یک استراتژی مدون تهیه کنند یا همیشه در تلاش باشند تا بالاترین سود را به دست آورند. یکی از راه هایی که توسط شرکت ها در این رقابت می توانند در نظر گرفته شود، تشییت نیروی انسانی موجود در اختیار آنها برای بقا در رقبای طولانی مدت است (چویریا^۱، ۲۰۱۹). همچنین، یکی از عواملی که باید شرکت برای دستیابی به اهداف خود در اختیار داشته باشد، نوآوری در محصولات است و بر همین اساس، کیفیت کالاهای تولید شده همیشه باید در سطح مطلوبی باشد. شرکت های تولید کننده باید با پیشرفت های مداوم، کیفیت محصولات خود را بهبود ببخشند. بهبود کیفیت از دوره ای به دوره ای دیگر می تواند سودآوری و رضایت مشتری را افزایش دهد. این امر به یک سیستم مدیریت کیفیت جهت داده شده نیاز دارد که به طور کلی عملکرد شرکت را بهبود بخشد (کارولینا^۲، ۲۰۱۳). بر اساس نظر (ننگزیه^۳، ۲۰۱۹) استفاده از حاکمیت شرکتی مناسب، یک ضرورت برای ایجاد یک شرکت قوی و پایدار است. استفاده از حاکمیت شرکتی مناسب، می تواند مؤثر باشد. علاوه بر موارد فوق، اعتقاد بر این است که برای پیروزی در رقابت کنونی، شرکت ها باید روی کیفیت تمرکز کنند؛ که در این میان، مدیریت کیفیت فراگیر^۴، به یک تقاضای عمده برای شرکت ها به منظور تولید محصولات با کیفیت بالا برای بقا در رقابت شدید تجاری فعلی تبدیل شده است. مدیریت کیفیت فراگیر، که بر بهبود مستمر کیفیت متمرکز است، شرکت ها را ترغیب می کند تا موقعیت رقابتی خود را بهبود بخشن. بهبود موقعیت در رقابت می تواند میزان فروش، سهم بازار و در نهایت سود را افزایش دهد. مدیریت کیفیت فراگیر، یک الگوی جدید در انجام مشاغل است که می خواهد از طریق تمرکز بر مصرف کنندگان، بهبود فرآیند در کیفیت محصول، خدمات، افراد، فرآیندهای سازمانی، محیط و مشارکت کامل، رقابت سازمانی را به حداقل برساند (چویریا^۵، ۲۰۱۹). از سویی، حسابرسی داخلی^۶، به عنوان یکی از متغیرهای مرتبط و تاثیرگذار بر مدیریت کیفیت فراگیر، فرآیندی است که توسط بخش حسابرسی داخلی شرکت، بر روی صورت های مالی شرکت و سوابق حسابداری و همچنین پیروی از سیاست های از پیش تعیین شده مدیریت ارشد و تعیین از مقررات دولتی و مفاد روابط حرفه ای قابل اجرا، انجام می شود (آگوئز^۷، ۲۰۱۳). حسابرس داخلی باید دارای تخصص حرفه ای و دقت باشد، دامنه تکالیف را تعیین کند، یه منظور تعیین وظایف (برنامه حسابرسی) و انجام وظایف (حسابرسی) برنامه ریزی کند و نتایج را به موقع اعلام و بر پیگیری مداوم نظارت داشته باشد. در بیشتر شرکت ها، حسابرسان داخلی تطابق با پیاده سازی تضمین کیفیت و سیستم های مدیریت کیفیت فراگیر تصویب شده توسط شرکت را مد نظر خود قرار داده اند (راهمنا و آگوئز^۸، ۲۰۱۴). از طرفی دیگر، مدیریت زنجیره تأمین^۹ و مدیریت کیفیت فراگیر به مهمترین استراتژی ها در دستیابی به مزیت رقابتی پایدار تبدیل شده اند. محققان از سراسر جهان با مدل های مختلف، مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت کیفیت فراگیر را به عنوان مهمترین عامل تعیین کننده عملکرد شرکت مورد بررسی قرار دادند (سوارس و همکاران^۹، ۲۰۱۷). در همین راستا و تاثیرگذاری حسابرسی داخلی بر مدیریت کیفیت فراگیر، سازمان هایی که به اصل مدیریت کیفیت فراگیر عمل کرده اند، شیوه های کنترل سنتی را بی ربط و غیر مفید می دانند و بر این عقیده هستند

¹. Choiriah

². Carolina

³. Nengzih

⁴. TQM (Total Quality Management)

⁵. Internal Audit

⁶. Agoes

⁷. Rahmina & Agoes

⁸. Supply Chain management practices (SCM)

⁹. Soares et al

که حسابرسان داخلی باید سعی کنند نگرش خود را تغییر دهند و به صورت مثبت پاسخگوی تعییرات در نیازهای کسب و کار باشند. در همین حال، در دهه های اخیر، مدیریت زنجیره تأمین به عنوان یکی از مهمترین و موثر ترین استراتژی های رقابتی مشاغل تولیدی ظاهر شده است. اصل کلیدی مدیریت زنجیره تأمین را می توان به عنوان دریافت و رودی از تأمین کنندگان، افروزنده برخی ارزش ها و تحويل آن به مصرف کننده عنوان نمود (بشير و همکاران^۱، ۲۰۱۹). (سامارانایکا^۲، ۲۰۰۵) دریافت که استراتژی مدیریت زنجیره تأمین همواره در جهت دستیابی به رضایت مشتری از طریق پاسخ سریع به نیازهای در حال تغییر آنها با حداقل هزینه است. تحقیقات قبلی ابعاد رفتاری مدیریت کیفیت فرآگیر مانند تمرکز منابع، رهبری، تمرکز مشتری و تمرکز منابع انسانی را شناسایی کردند که به عنوان مفاهیم نرم مدیریت کیفیت فرآگیر در قالب عوامل مهم عملکرد نیز شناخته می شوند(پراجوگو و هونگ^۳، ۲۰۰۸). بسیاری از مطالعات قبلی توسط محققان زنجیره تأمین (پراجوگو و اولهagi^۴، ۲۰۱۲)، مدیریت زنجیره تأمین را به عنوان سیستمی اعلام کردند که از طریق آن مواد و اطلاعات در زنجیره تأمین جریان می یابد. ناگزیر با تأکید بیشتر بر تحويل، احتمال اینکه کیفیت در هزینه تحويل به موقع به خطر بیفت و وجود دارد. نتایج مطالعه انجام شده توسط (وانیچ چینچای و لگیل^۵، ۲۰۱۱) نشان می دهد که شیوه های مدیریت کیفیت فرآگیر می تواند به طور مستقیم اجرای مدیریت زنجیره تأمین را تسهیل کند و مستقیماً می تواند عملکرد عرضه شرکت را ارتقا بخشد. علاوه بر این، شیوه های مدیریت کیفیت فرآگیر می تواند به طور غیر مستقیم عملکرد شرکت را از طریق شیوه های مدیریت زنجیره تأمین بهبود ببخشد(وانیچ چینچای، ۲۰۱۲) در خصوص تاثیرگذاری مدیریت زنجیره تأمین بر مدیریت کیفیت فرآگیر، عنوان می دارد که بکارگیری سیاست مدیریت زنجیره تأمین و تاثیرگذاری آن بر مدیریت کیفیت جامع، در شرکت های خودروسازی تایلند بر اطلاعات و کارآمد بودن جریان مواد در سطح عملیاتی تمرکز است تا هزینه های معاملات را به حداقل برساند که این امر منجر به پاسخ های مؤثر و عملکرد هزینه و در نهایت بهبود کیفیت خواهد شد. این فرآیند به زعم وی، می تواند یک روش کارآمد در کشورهای در حال توسعه باشد که هنوز در مراحل اولیه توسعه مدیریت زنجیره تأمین هستند. اما اصلی ترین عاملی که می تواند پیوند دهنده این متغیرها باشد و تاثیر بسزایی بر کیفیت سازمانی بگذارد، مدیریت دانش می باشد؛ زیرا شناسایی منابع دانش داخلی به شرکت ها کمک می کند تا این منابع برای تولید و حفظ سود استفاده کنند (راندری^۶، ۲۰۰۶). بازسازی منابع برای بهبود توانایی یک شرکت در ایجاد عملکرد مداوم شرکت بسیار مهم است. که این امر باید از طریق مدیریت دانش صورت بگیرد؛ موضوع دانش، مقوله ای غیر قابل لمس و بغيرنج است. در نتیجه، نحوه مدیریت دانش یک نگرانی مهم برای سازمان ها به شمار می آید و مدیریت دانش راه حل موفقیت برای سازمان ها در دنیای رقابتی امروزی است (چن و همکاران^۷، ۲۰۰۹). (استوارت و وادل^۸، ۲۰۰۸) استدلال می کنند که گسترش مفهوم کیفیت، از مشخصات محصول / خدمات تا پاسخ سریع به نیازهای مشتری، یعنی رابطه مدیریت دانش و مدیریت کیفیت فرآگیر می باشد. کسب دانش و انتشار آن، فرهنگ کیفیتی را فراهم می کند که منجر به استفاده از مدیریت کیفی مؤثر می شود.

¹. Basheer et al

². Samaranayake

³. Prajogo & Hong

⁴. Prajogo & Olhage

⁵. Vanichchinchai & Igel

⁶. Randeree

⁷. Chen et al

⁸. Stewart and Waddell

در تبیین تاثیرگذاری مدیریت دانش بر مدیریت کیفیت فرآگیر باید عنوان شود که استفاده مؤثر از دانش در مدیریت کیفیت باعث افزایش موفقیت در تلاش برای ارتقاء کیفیت می‌شود. در صورت عدم رفع نقص در کسب و کار، کیفیت دانش بدست آمده مفید و قابل استفاده نخواهد بود. در صورت عدم وجود زیرساخت پردازش دانش کیفیت به شکلی قابل استفاده، بازخورد بسیار مشکل خواهد شد. در اصل، فرآیندهای سازمانی تضمین کننده ترکیب هم افزایی داده‌ها و ظرفیت پیگیری فن آوری های اطلاعات و ظرفیت‌های نوآورانه و در حال توسعه کارکنان می‌باشد که باید در محدوده مدیریت کیفیت مورد بررسی قرار گیرند؛ انتقال دانش بهبود مستمر در مدیریت کیفیت فرآگیر را تضمین می‌کند. روش‌ها و استانداردهایی وجود دارد که نشان دهنده چگونگی بکارگیری عملیات انجام شده در شرکت‌هایی است که مدیریت کیفیت فرآگیر را پیاده سازی می‌کنند. در این روش‌ها، دانش ضمنی در فرآیندها به دانش صریح تبدیل شده است (هنرپور و همکاران، ۲۰۱۷).

مساله‌ای که ما را به سمت تدوین این پژوهش سوق داد، تحلیل و تبیین چگونگی تاثیرگذاری حسابرسی داخلی، مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت دانش بکار رفته در صنایع غذایی در سطح استان تهران و میزان تأثیر آنها بر مدیریت کیفیت فرآگیر و کیفیت کالاهایی است که آنها تولید می‌کنند. از آنجا که هنوز بسیاری از شرکت‌ها که کارآمد نیستند و زیان‌های زیادی به خصوص در مدیریت زنجیره تأمین متهم می‌شوند؛ این امر در رقابت محصولات آنها و همچنین محصولات ملی تأثیر دارد. لذا سوال و چالش اصلی این پژوهش این است که آیا متغیرهایی نظیر حسابرسی داخلی، مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت دانش می‌توانند بر مدیریت کیفیت فرآگیر در شرکت‌های تولید کننده صنایع غذایی استان تهران تاثیرگذاری معناداری داشته باشند؟ و ای این تاثیرگذاری در نهایت منتج به بهبود برونو دادهای سازمانی می‌گردد یا خیر؟

مبانی نظری و مروری بر پیشینه پژوهش

منشاً دقیق اصطلاح مدیریت کیفیت فرآگیر روشن نیست. با این حال، این مفهوم قطعاً مربوط به کتاب Feigenbaum^۱ (۱۹۶۱) با عنوان کنترل کیفیت فرآگیر بود و در میان رقابت بین المللی شدید بین شرکت‌های ژاپنی و همتایان غربی آنها در دوره بین ۱۹۶۰ و ۱۹۸۰ توسعه یافت. در حالی که در تعریف مفهوم اتفاق نظر وجود نداشت، مدیریت کیفیت فرآگیر به طور گسترده‌ای متشکل از تلاش‌های کل سازمان برای ایجاد جوی بود که در آن سازمان به طور مداوم توانایی خود را در ارائه محصولات و خدمات با کیفیت بالا به مشتریان بهبود می‌بخشد (Nasim و همکاران^۲، ۲۰۲۰). مدیریت کیفیت فرآگیر یکی از محبوب‌ترین و با پویا ترین مفاهیم مدیریت است (Binaoidis- والسکو و همکاران، ۲۰۱۴). مدیریت کیفیت فرآگیر برای اولین بار در صنایع تولیدی به کار گرفته شد. ثابت شده است که کیفیت رمز موفقیت در رقابت بین المللی است و مدیریت کیفیت یک فرآیند جامع، فرآگیر و منسجم است که شامل همه کارمندان، مدیران و کارکنان یک سازمان است. مدیریت کیفیت فرآگیر منبع نوآوری، بخشی جدایی ناپذیر از فرهنگ سازمانی و کمک کننده مهمی در مزیت رقابتی یک سازمان نسبت به رقبا است (Nasim و همکاران، ۲۰۲۰). برخی از محققان تعاریف خود را از مدیریت کیفیت فرآگیر مدیریت کیفیت فرآگیر از منظر سازوکار و نتیجه ارائه دادند، مدیریت کیفیت فرآگیر را به عنوان برآوردن نیازهای مشتری و بهبود مستمر کیفیت تعریف کردند و مسئولیت آن را به عهده هر یک از کارمندان قرار دادند. برخی از محققان مدیریت کیفیت فرآگیر را با استفاده از روش‌ها شناسایی کردند

¹. Feigenbaum

². Nasim et al

(چن و همکاران^۱، ۲۰۲۰). مدیریت کیفیت فرآگیر را می‌توان به عنوان یک روش، یک فرآیند پویا یا عملی برای تشخیص، کاهش و از بین بردن خطاهای فرآیندهای تولید به منظور افزایش کیفیت و بهره وری آنها تعریف کرد؛ این امر می‌تواند بوسیله بهینه سازی شایستگی‌های کارکنان از طریق برنامه‌های آموزشی، کنترل فرآیندهای آماری، کنترل تأمین کنندگان و کنترل‌های مهندسی کیفیت (مانند پارامترها) انجام شود، تا بتواند هزینه‌های تولید و در نتیجه هدر رفت منابع را کاهش داده و رضایت مشتری را از طریق پیشرفت مداوم محقق سازد (رومرو و همکاران^۲، ۲۰۱۹). ابعاد اصلی مدیریت کیفیت تأمین کنندگان شامل توسعه و آموزش کارکنان، تعهد و کمک به مدیریت ارشد، مشارکت کارکنان، مدیریت کیفیت تأمین کنندگان، پشتیبانی و بهبود مستمر، رهبری، افزایش روحیه‌های کیفی، تمرکز بر روی مشتریان، تجزیه و تحلیل و اندازه‌گیری نتایج، رضایت کارکنان و استفاده از تکنیک‌های آماری می‌باشد (لاٹوهاویچین و همکاران^۳، ۲۰۱۱؛ هوانگ و همکاران^۴، ۲۰۱۰ و بشیر و همکاران، ۲۰۱۹). موسسه حسابرسان داخلی؛ حسابرسی داخلی را به عنوان یک فعالیت مستقل، تضمین کنندگان و مشاوره‌ای هدفمند برای افزودن ارزش و بهبود عملیات سازمان تعریف می‌کند. سازمان‌ها با ایجاد یک رویکرد منضبط و قاعده‌مند به منظور ارزیابی و بهبود اثربخشی فرایندهای مدیریت، کنترل و مدیریت ریسک، اهداف خود را محقق می‌سازند. علاوه بر این، موسسه حسابرسان داخلی توضیحی اضافی در مورد ارزش افزوده ارائه می‌دهد: فعالیت حسابرسی داخلی هنگامی که تضمین عینی و مرتبط را فراهم می‌کند، به سازمان (و ذینفعان آن) ارزش مورد نظر را می‌بخشد و به اثربخشی و کارآیی حاکمیتی، مدیریت ریسک و فرآیندهای کنترل کمک می‌کند. سرانجام، بیانیه ماموریت موسسه حسابرسان داخلی یک چشم انداز تکمیلی اضافه کرد: تقویت و محافظت از ارزش سازمانی با ارائه تضمین، مشاوره و بینش مبتنی بر ریسک و هدفمند (موسسه حسابرسان داخلی، ۲۰۲۰). ماین و منتزر (۲۰۰۴) عنوان داشتند که فلسفه مدیریت زنجیره تأمین بر سه مبنای استوار است: (الف) رویکرد سیستم‌ها برای مشاهده زنجیره تأمین به عنوان یک کلیت، و مدیریت کل جریان کالاها از تأمین کنندگان به مشتری نهایی، (ب) جهت‌گیری استراتژیک به سمت تلاش‌های مشارکتی به منظور همگام سازی و همگرایی قابلیت‌های عملیاتی و استراتژیک داخلی به عنوان یک کل واحد و (ج) تمرکز مشتری برای ایجاد منحصر به فرد از ارزش مشتری که منجر به رضایت مشتری می‌شود. ماین و همکاران (۲۰۱۹) جنبه‌های مختلف مدیریت زنجیره تأمین را به منظور ترسیم و نامگذاری متفاوت آنها به عنوان زنجیره تأمین، فلسفه مدیریت زنجیره تأمین، جهت‌گیری زنجیره تأمین و مدیریت زنجیره تأمین جدا کردند. چگونگی مدیریت و عملکرد زنجیره تأمین تأثیر تحت تأثیر عوامل مختلفی است. برخی از عوامل اصلی شامل ساختار زنجیره تأمین، سیاست کنترل موجودی، به اشتراک گذاری اطلاعات، تقاضای مشتری، روش پیش‌بینی، زمان انجام کار و طول دوره بررسی است (جورج و پیلای، ۲۰۱۹). کارشناسان و پژوهشگران مختلف، مدیریت دانش را به چند روش تعریف کرده‌اند. در تعریفی عنوان شده است که مدیریت دانش توانایی مدیریت دانش مانند جمع آوری دانش داخلی یا خارجی سازمان‌ها، تبدیل آنها به ایده یا استراتژی جدید و بکارگیری دانش ایجاد شده و محافظت از آنها می‌باشد (گلد و همکاران^۵، ۲۰۰۱). لایراس و همکاران^۶ (۲۰۰۲) مدیریت دانش را به عنوان یک فرآیند سیستماتیک، صریح و کاربردی از دانش تعریف کردند که به سازمان‌ها کمک می‌کند تا بیشترین اثربخشی مرتبط با دانش سازمانی را داشته باشند. همچنین باعث ایجاد قابلیت‌های جدید،

¹. Chen et al

². Romero et al

³. Laojavichien et al

⁴. Gold et al

⁵. Lytras et al

تشویق نوآوری و عملکرد و همچنین افزایش ارزش مشتری می‌شود. در تعریفی دیگر ، مدیریت دانش به عنوان روشی برای ثبت، ذخیره ، به اشتراک گذاری و استفاده از دانش تعریف شده است (چانگ و لین^۱، ۲۰۱۵). مدیریت دانش به عنوان یک فرآیند منظم برای جمع آوری ، سازماندهی و برقراری دانش ضمنی و صریح کارکنان تعریف می شود (مونویا-ویس، ۲۰۰۶). چهار عنصر و فرآیند اصلی در مدیریت دانش وجود دارد (کایوورث و لیدر، ۲۰۰۳؛ زایم، ۲۰۰۶؛ فونگ و چوی، ۲۰۰۹؛ هیونگ و همکاران، ۲۰۱۰ و ترنر و همکاران، ۲۰۱۲)؛ ایجاد دانش یا کسب دانش: این فرآیند شامل پیاده سازی دانش جدید یا جایگزینی محتوای فعلی در دانش صریح و ضمنی سازمان است. این فرآیند سازمان ها را ملزم به جستجوی دانش و اطلاعات جدید، چه در داخل و چه در خارج از سازمان ها می کند (کاریون و همکاران^۲، ۲۰۱۲). علوی و لیدنر (۲۰۰۱)، ذخیره دانش را به عنوان فرآیندی در مدیریت دانش، شامل ضبط، رونویسی و رمزگذاری دانش می دانند. انتشار دانش یا انتقال دانش که این فرآیند شامل به اشتراک گذاری و تبادل دانش در بین افراد یا شبکه ای از افراد، گروهی از افراد در سازمان ها و افراد مرتبط با منابع صریح است (علوی و همکاران، ۲۰۰۵؛ کاریون و همکاران، ۲۰۱۶) و کاربرد دانش شامل استفاده از دانش در تنظیم جهت استراتژیک، حل مشکلات، تصمیم گیری، بهبود کارایی و کاهش هزینه ها است (مارکوس و همکاران، ۲۰۰۲؛ اولیکوفسکی، ۲۰۰۲). در ارتباط با پیشینه های پژوهشی مرتبط، قاسمی و همکاران (۱۳۹۷) پژوهشی را با عنوان تاثیر مدیریت دانش و مدیریت کیفیت جامع بر عملکرد سازمان مورد مطالعه: شرکت صنایع غذایی بهاران انجام دادند. نتایج حاصله نشان می دهد که بین مدیریت دانش و مدیریت کیفیت جامع با عملکرد سازمان رابطه مستقیم وجود دارد. همچنین مدیریت دانش و مدیریت کیفیت جامع بر عملکرد شرکت بهاران تاثیرگذار هستند. نتایج حاصله از تحقیق حاضر میتواند به منظور ارتقای عملکرد سازمان مورد بهره برداری مدیران شرکت بهاران قرار گیرد. میرفخرالدینی و همکاران (۱۳۹۷) پژوهشی را با عنوان شناسایی و بررسی موانع پیاده سازی مدیریت دانش در زنجیره تأمین با استفاده از رویکرد تصمیم گیری چندمعیاره فازی مطالعه موردي: صنعت کاشی و سرامیک یزد انجام دادند. نتایج رتبه بندی حاصل از تکنیک کلیند، نشان داد که راه حل های استفاده از سیستم فناوری اطلاعات برای انتشار دانش، طراحی سیستم چند عاملی در جهت بهبود اطلاعات و به اشتراک گذاری دانش در زنجیره تأمین و استفاده از وب معنایی برای به اشتراک گذاری دانش در زنجیره تأمین از مهم ترین راه حل های پیاده سازی مدیریت دانش در زنجیره تأمین می باشد. مهرمنش و اللهیار (۱۳۹۷) پژوهشی را با عنوان بررسی روابط ساختاری میان مدیریت کیفیت جامع، مدیریت زنجیره تأمین و عملکرد سازمانی (مطالعه موردي: کارخانه مانیزان کرمانشاه) انجام دادند. نتایج تحقیق نشان داد که کارکردهای مدیریت کیفیت، انتخاب تامین کننده، مشارکت تامین کننده، توسعه تامین کننده و مشارکت مشتری بر عملکرد سازمانی تاثیر معنادار مثبتی دارند. همچنین کارکردهای مدیریت کیفیت بر انتخاب تامین کننده، کارکردهای مدیریت کیفیت بر مشارکت تامین کننده، کارکردهای مدیریت کیفیت بر توسعه تامین کننده، کارکردهای مدیریت کیفیت بر مشارکت مشتری، انتخاب تامین کننده بر مشارکت تامین کننده، مشارکت تامین کننده بر توسعه تامین کننده و انتخاب تامین کننده بر توسعه تامین کننده، تاثیر معنادار مثبتی داشته است. محمدپور و همکاران (۱۳۹۶) پژوهشی را با عنوان بررسی تاثیر برنامه ریزی فرایند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع انجام دادند. نتایج نشان می دهد که متغیر های برنامه ریزی حسابرسی، تدوین طرح کلی حسابرسی و مستندسازی فرایند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع تاثیر آماری معناداری دارد، به طوری که بیشترین

¹. Chang & Lin

². Montoya-Weiss

³. Carrion et al

تأثیرمربوط به متغیر مستندسازی فرایند حسابرسی بود. عباس^۱ (۲۰۲۰) پژوهشی را با عنوان تأثیر مدیریت کیفیت فرآگیر بر پایداری شرکت از طریق تأثیر نقش واسطه ای مدیریت دانش انجام داد. نتایج نشان می دهد که مدیریت کیفیت فرآگیر تأثیر معنی داری و مثبتی بر پایداری شرکت دارد و مدیریت دانش نقش میانجی بین آنها می باشد. چویریا (۲۰۱۹) پژوهشی را با عنوان تأثیر حسابرسی داخلی، مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت دانش بر مدیریت کیفیت فرآگیر انجام داد. نتایج این تحقیق حاکی از آن است که متغیرهای حسابرسی داخلی، مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت دانش تأثیر مثبت و معناداری بر مدیریت کیفیت فرآگیر دارند. محمد و همکاران^۲ (۲۰۱۹) پژوهشی را با عنوان نقش مدیریت کیفیت فرآگیر در بهبود روش های زنجیره تأمین شرکت رنگهای نیل انجام دادند. نتایج این مطالعه نشان داد که رهبران شرکت رنگ نیل متعهد هستند که اصول مدیریت کیفیت فرآگیر را به کار گیرند. علاوه بر این، نتایج نشان داد که بین اصول مدیریت کیفیت فرآگیر و شیوه های زنجیره تأمین رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

فرضیه های پژوهش

حسابرسان داخلی باید از طریق بررسی های دقیق کیفی و همچنین افزایش فرآیندهای مدیریت کیفیت، از فرآیند مدیریت کیفیت فرآگیر پشتیبانی کرده و از آن حمایت نمایند. با این وجود، شواهد حاصل از این مطالعه نشان می دهد که حسابرسان داخلی در پاسخ به مدیریت کیفیت فرآگیر، تمرکز فعالیت های خود را تغییر می دهند. در سازمان هایی که به اصول مدیریت کیفیت فرآگیر عمل می کنند، شیوه های کنترل سنتی بی ربط است و حسابرسان داخلی باید سعی کنند که نگرش خود را تغییر داده و به صورت مثبت پاسخگوی تغییرات در نیازهای کسب و کار باشند. این نوعی آگاهی از نیازهای رضایت مشتری و همچنین یک رویکرد مدیریت حسابرسی داخلی فعال و انعطاف پذیر است (چویریا، ۲۰۱۹). فرضیه اول پژوهش، با عنایت به مطالب مطرح شده اینگونه مطرح می شود که:

حسابرسی داخلی بر مدیریت کیفیت فرآگیر تأثیر مثبت و معناداری دارد.

مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت کیفیت فرآگیر، به منظور دستیابی به مزیت رقابتی در بازارهای جهانی به سیستم های مدیریتی بحرانی تبدیل شده اند (وانیچینچ، ۲۰۱۴). این موضوع؛ با پژوهش های انجام شده توسط لینا آناتان^۳ (۲۰۱۰) که نشان دهنده رابطه معنادار و مثبت بین مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت کیفیت فرآگیر است؛ مطابقت دارد. تحقیقات دیگر انجام شده توسط مادیپانگینگ و همکاران^۴ (۲۰۱۶) که رابطه بین مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت کیفیت فرآگیر را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده اند نیز نتایج مثبت و معناداری را نشان دادند. تحقیقات دیگر توسط لا بهاگاتی و ماهفودز^۵ (۲۰۱۷) همچنین رابطه مثبت و معناداری بین مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت کیفیت فرآگیر نشان می دهد. بر اساس مبانی مطرح شده، فرضیه دوم پژوهش اینگونه شکل می گیرد:

مدیریت زنجیره تأمین بر مدیریت کیفیت فرآگیر تأثیر مثبت و معناداری دارد.

¹. Abbas

². Mohamed et al

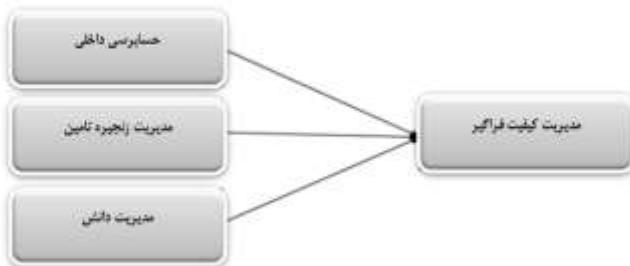
³. Lina Anatan

⁴. Maddeppungeng et al

⁵. Labdhagati & Mahfudz

رابطه مدیریت دانش و مدیریت کیفیت فرآگیر، به روش های مختلفی مفهوم سازی می شود. از یک منظر، مدیریت دانش به عنوان واسطه مدیریت کیفیت فرآگیر تعیین می شود. استوارت و وادل^۱ (۲۰۰۸) استدلال می کنند که گسترش مفهوم کیفیت، از مشخصات محصول / خدمات گرفته تا پاسخ سریع به نیازهای مشتری، رابطه ای را بین رابطه مدیریت دانش و مدیریت کیفیت فرآگیر برقرار می کند. با دستیابی به دانش و انتشار آن، یک فرهنگ با کیفیت فراهم می شود که منجر به استفاده از مدیریت کیفی مؤثر می شود. باربر و همکاران^۲ (۲۰۰۶) نشان دادند که سیستم های مدیریت دانش در حمایت از بهبود مستمر، نقش بسزایی دارند. آنها نشان می دهند که سیستم های مدیریت دانش بطور مداوم استفاده از داده های موجود در بانک اطلاعات مدیریت شرکت را افزایش می دهند. هونگ و همکاران^۳ (۲۰۱۰) رابطه مدیریت دانش و مدیریت کیفیت فرآگیر را مورد بررسی قرار داد. نتایج این مطالعه نشان می دهد که بین مدیریت دانش و مدیریت کیفیت فرآگیر رابطه معنی داری وجود دارد. علاوه بر این، مدیریت دانش از طریق مدیریت کیفیت فرآگیر به نوآوری کمک می کند. به عبارت دیگر مدیریت دانش پیوندی برای مدیریت کیفیت فرآگیر و نوآوری است. بر این اساس، فرضیه سوم پژوهش به شکل زیر می باشد:

مدیریت دانش بر مدیریت کیفیت فرآگیر تاثیر مثبت و معناداری دارد.

نمایه (۱): مدل مفهومی پژوهش (چویریا، ۲۰۱۹)

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر براساس هدف کاربردی است. تحقیق کاربردی تلاشی برای پاسخ دادن به یک معضل و مشکل علمی است که در دنیای واقعی وجود دارد (خاکی، ۱۳۹۰). براساس ماهیت و روش و در طبقه‌بندی انواع تحقیقات براساس روش، پژوهش حاضر از نوع توصیفی^۴ می‌باشد. تحقیق توصیفی شامل مجموعه روش‌هایی است که هدف آنها توصیف کردن شرایط یا پدیده‌های مورد بررسی است (سرمد و همکاران، ۱۳۹۸). با توجه به اینکه در این پژوهش از روش‌های مطالعه کتابخانه‌ای و نیز روش‌های میدانی نظری پرسشنامه استفاده شده است، می‌توان گفت که پژوهش حاضر براساس ماهیت و روش، تحقیقی توصیفی است، از نظر گردآوری داده‌ها که بعد از تهیه پرسشنامه نهایی توزیع گسترده شد از نوع پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر را، تمامی مدیران مالی، حسابرسان، مدیران کنترل کیفیت و حسابداران مدیریت شرکت‌های شرکت‌های تولیدی فعلی مواد غذایی و اقلام مربوط به مواد غذایی در سال ۱۳۹۹ تشکیل می‌دهند. تعداد این شرکت‌ها بر آخرین

¹. Stewart and Waddell

². Barber et al

³. Hung et al

⁴. Descriptive Research

استعلام از وزارت صنایع و معادن برابر با ۲۹۵ شرکت می باشد. بنابراین نمونه پژوهش برای مدیران مالی، حسابرسان، مدیران کنترل کیفیت و حسابداران مدیریت شرکت های عنوان شده، که تعداد آنها ۱۱۸۰ نفر می باشند و با استفاده از نمونه گیری تصادفی ساده و فرمول کوکران برابر با ۲۹۰ نفر انتخاب گردیدند. برای جمع آوری داده ها در پژوهش حاضر، یک پرسشنامه ۴ بخشی به شرح زیر استفاده شده است. پرسشنامه تدوین شده در پژوهش حاضر، مشتمل بر دو بخش یعنی مشخصات فردی پاسخ‌دهنده با فیلترهای اطلاعاتی جنسیت، سن، تحصیلات و سابقه کاری و بخش دیگر دربردارنده ی متنی‌های مورد نظر پژوهش می باشد که با استفاده از ترجمه مقالات انگلیسی زیر نظر استاد راهنمای استاد مشاور به فارسی برگردانده شد:

جدول (۱): گویه‌های پرسشنامه پژوهش

ترتیب گویه‌ها در پرسشنامه	تعداد مولفه	مقیاس	منابع اخذ شده شاخص‌های مورد نظر پژوهش	نوع متغیر	متغیرهای پژوهش
گویه‌های ۱ تا ۲۴ پرسشنامه پژوهش	۲۴ مورد	لیکرت	هوانگ و همکاران (۲۰۱۰) و (پستانو و گاجیرو ^۱ ، ۲۰۰۸)، (سوایس و همکاران ^۲ ، ۲۰۱۹).	وابسته	مدیریت کیفیت فراگیر
گویه‌های ۲۵ تا ۳۴ پرسشنامه پژوهش	۱۰ مورد	لیکرت	(کورام و همکاران (۲۰۰۸) مارایس و همکاران (۲۰۰۹) آکسوی و کاهیوآگلو (۲۰۱۳))	مستقل	حسابرسی داخلی
گویه‌های ۳۵ تا ۴۱ پرسشنامه پژوهش	۷ مورد	لیکرت	لیتل (۲۰۰۶): میناندمترز و (۲۰۰۴): تین و همکاران (۲۰۰۲): لی و کینکید (۲۰۰۳): ساهای و موهان (۲۰۰۳). چینتال (۲۰۰۴). (جورج و پیلای، ۲۰۱۹).	مستقل	مدیریت زنجیره تامین
گویه‌های ۴۲ تا ۵۷ پرسشنامه پژوهش	۴ مورد	لیکرت	هیونگ و همکاران (۲۰۱۰). (گائو و همکاران، ۲۰۱۸)	مستقل	مدیریت دانش

تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش و یافته‌ها

چگونگی توزیع متغیرهای پژوهش بر اساس شاخص‌های مرکزی و پراکندگی

شاخص‌های توصیف داده‌ها به سه گروه شاخص‌های مرکزی، شاخص‌های پراکندگی و شاخص‌هایی که توزیع تقسیم می‌شوند. در این بخش چگونگی توزیع متغیرهای پژوهش براساس مهمترین شاخص‌های مرکزی (میانگین) و شاخص‌های پراکندگی (انحراف معیار) بررسی قرار می‌گیرند:

جدول (۲): شاخص‌های مرکزی، پراکندگی و توزیع متغیرهای پژوهش

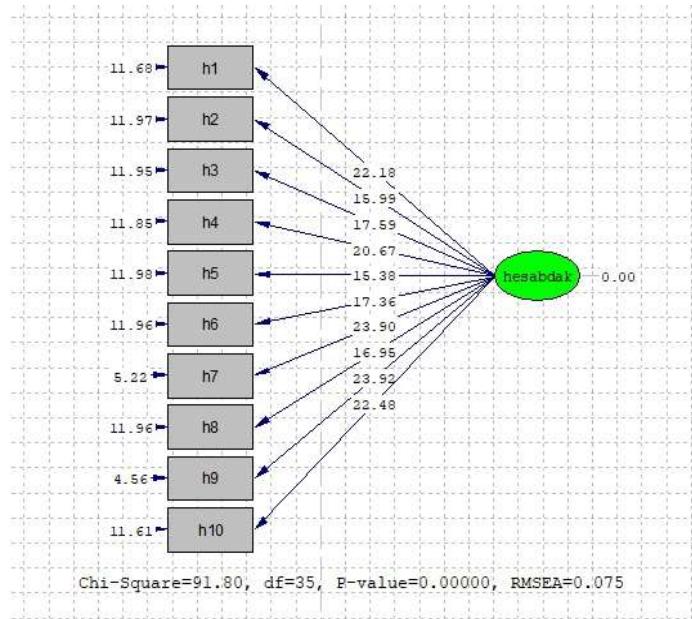
انحراف معیار	میانگین	متغیرها
۰/۶۳	۳/۳۸	مدیریت دانش
۰/۵۵	۲/۹۸	حسابرسی داخلی
۰/۷۵	۳/۰۹	مدیریت زنجیره تامین
۰/۵۹	۳/۶۰	مدیریت کیفیت فراگیر

^۱. Pestana & Gageiro

^۲. Goetschand Davis

با توجه به جدول ۲ مشخص است که بیشترین میانگین مربوط به متغیر مدیریت کیفیت فرآگیر با میانگین ۰/۶۰ و انحراف معیار ۰/۵۹ و کمترین میانگین مربوط به حسابرسی داخلی با میانگین ۰/۹۸ و انحراف معیار ۰/۵۵ می باشد. همچنین متغیر مدیریت دانش دارای میانگین ۰/۳۸ و انحراف معیار ۰/۶۳ و در نهایت مدیریت زنجیره تامین دارای میانگین ۰/۰۹ و انحراف معیار ۰/۷۵ می باشد.

تحلیل استنباطی یافته های پژوهش مدل اندازه گیری یا تحلیل عاملی تأییدی مدل اندازه گیری پرسشنامه حسابرسی داخلی

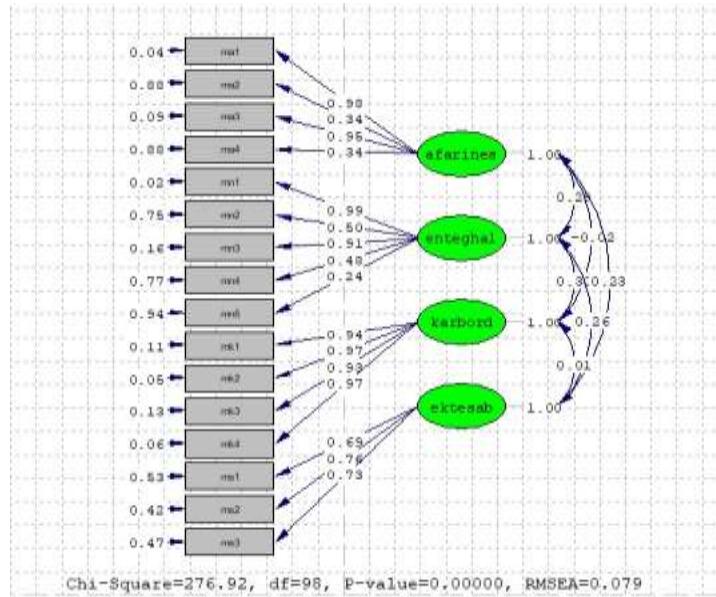
نمایه (۲): مقدار t برای بررسی معنی داری پارامتر های مدل اندازه گیری حسابرسی داخلی

جدول (۳): بارهای عاملی و معناداری مدل اندازه گیری حسابرسی داخلی

معناداری	t-value	معناداری بار عاملی	بار عاملی	سوال	متغیر
✓	۲۲/۱۸	✓	۰/۹۶	۱	۱-۱۰
✓	۱۵/۹۹	✓	۰/۷۸	۲	
✓	۱۷/۵۹	✓	۰/۸۴	۳	
✓	۲۰/۶۷	✓	۰/۹۲	۴	
✓	۱۵/۳۸	✓	۰/۷۶	۵	
✓	۱۷/۳۶	✓	۰/۸۳	۶	
✓	۲۳/۹۰	✓	۱	۷	
✓	۱۶/۹۵	✓	۰/۸۲	۸	
✓	۲۳/۹۲	✓	۱	۹	
✓	۲۲/۴۸	✓	۰/۹۷	۱۰	

تمامی خرایب بدست آمده معنادار شده اند. مقادیر آماره T بزرگتر از $1/96$ یا کوچکتر از $-1/96$ نشان دهنده معناداری بودن روابط در سطح 0.05 است.

مدل اندازه گیری پرسشنامه مدیریت دانش

نمایه (۳): مقدار t برای بررسی معنی داری پارامتر های مدل اندازه گیری مدیریت دانش

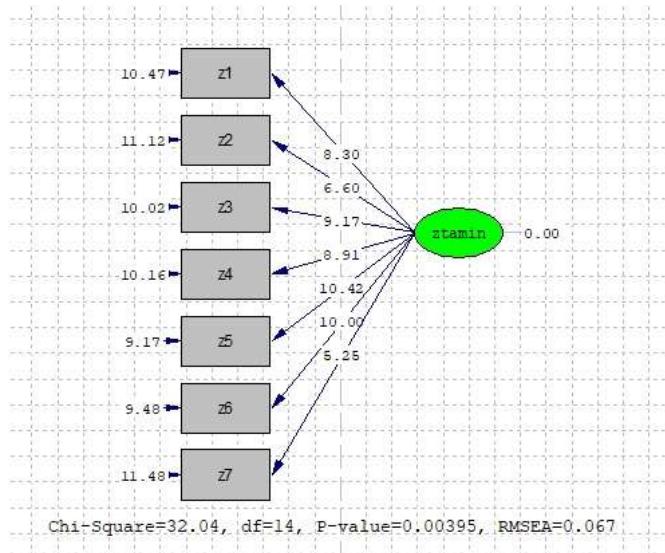
جدول (۴): بارهای عاملی و معناداری مدل اندازه گیری مدیریت دانش

معناداری	t-value	معناداری بار عاملی	بار عاملی	سوال	متغیر
✓	۲۱/۴۱	✓	۰/۹۸	۱	۱-۴ ۵-۸ ۹-۱۰
✓	۵/۹۰	✓	۰/۳۴	۲	
✓	۲۰/۵۰	✓	۰/۹۵	۳	
✓	۵/۸۷	✓	۰/۳۴	۴	
✓	۲۲/۳۱	✓	۰/۹۹	۵	
✓	۸/۸۹	✓	۰/۵۰	۶	
✓	۱۹/۵۸	✓	۰/۹۱	۷	
✓	۸/۶۳	✓	۰/۴۸	۸	
✓	۴/۱۳	✓	۰/۲۴	۹	
✓	۲۱/۳۷	✓	۰/۹۴	۱۰	

✓	۲۲/۷۴	✓	.۰/۹۷	۱۱	بازار
✓	۲۱/۰۸	✓	.۰/۹۳	۱۲	
✓	۲۲/۶۲	✓	.۰/۹۷	۱۳	
✓	۱۱/۴۷	✓	.۰/۶۹	۱۴	نیازمند
✓	۱۲/۷۲	✓	.۰/۷۶	۱۵	
✓	۱۲/۱۲	✓	.۰/۷۳	۱۶	

تمامی خرایب بدست آمده معنادار شده اند. مقادیر آماره T بزرگتر از ۱/۹۶ یا کوچکتر از ۱/۹۶- نشان دهنده معناداری بودن روابط در سطح ۰/۰۵ است.

مدل اندازه گیری پرسشنامه مدیریت زنجیره تامین

نمایه (۴): بارهای عاملی و معناداری مدل مدیریت زنجیره تامین

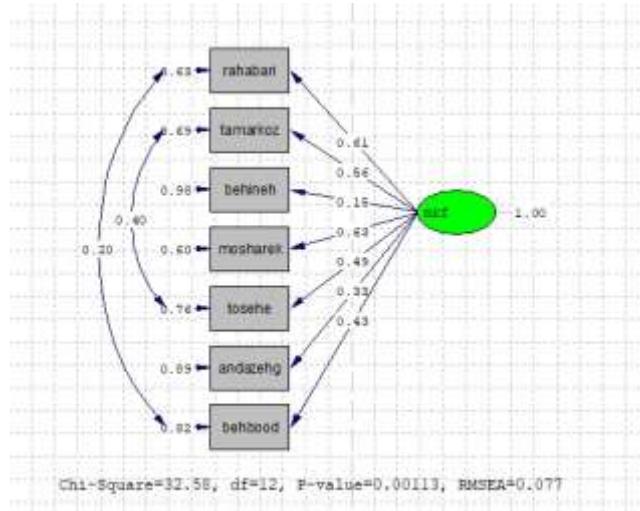
جدول (۵): مقدار t برای بررسی معنی داری پارامتر های مدل اندازه گیری مدیریت زنجیره تامین

معناداری	t-value	معناداری بار عاملی	بار عاملی	سوال	متغیر
✓	۸/۳۰	✓	.۰/۵۳	۱	نیازمند
✓	۶/۶۰	✓	.۰/۴۳	۲	
✓	۹/۱۷	✓	.۰/۵۷	۳	
✓	۸/۹۱	✓	.۰/۵۶	۴	
✓	۱۰/۴۲	✓	.۰/۶۴	۵	

✓	۱۰/۰۰	✓	۰/۶۲	۶	
✓	۵/۲۵	✓	۰/۳۵	۷	

تمامی ضرایب بدست آمده معنادار شده اند. مقادیر آماره T بزرگتر از $1/96$ یا کوچکتر از $-1/96$ نشان دهنده معناداری بودن روابط در سطح $+/-0.5$ است.

مدل اندازه گیری پرسشنامه مدیریت کیفیت فراگیر

نمایه (۵): مقدار t برای بررسی معنی داری پارامتر های مدل اندازه گیری مدیریت کیفیت فراگیر

جدول (۶): بارهای عاملی و معناداری مدل مدیریت کیفیت فراگیر

معناداری	t-value	معناداری بار عاملی	بار عاملی	سوال	متغیر
✓	۸/۵۱	✓	۰/۶۱	رهبری	جهانی
✓	۷/۹۴	✓	۰/۵۶	تمرکز	
✓	۲/۱۳	✓	۰/۱۵	بهینه	
✓	۸/۸۴	✓	۰/۶۳	مشارکت	
✓	۶/۷۹	✓	۰/۴۹	آموزش	
✓	۴/۶۸	✓	۰/۳۳	اندازه	
✓	۵/۷۲	✓	۰/۴۳	بهبود	

تمامی خرایب بدست آمده معنادار شده اند. مقادیر آماره T بزرگتر از $1/96$ یا کوچکتر از $-1/96$ نشان دهنده معناداری بودن روابط در سطح $0/05$ است.

نتایج معادلات ساختاری

نتایج فرضیه نخست پژوهش: حسابرسی داخلی بر مدیریت کیفیت فراگیر تاثیر مثبت و معناداری دارد؛ به منظور تعیین سهم تأثیرگذاری نسبی متغیر حسابرسی داخلی بر متغیر کیفیت فراگیر از تحلیل رگرسیونی خطی استفاده شد که نتایج زیر به دست آمد:

جدول (۷): خلاصه مدل رگرسیون فرضیه اول پژوهش

ضریب تعیین R^2	R همبستگی	متغیر پیش‌بین	مدل
.۱۲۵	.۳۵	حسابرسی داخلی	رگرسیون خطی

ضریب همبستگی به دست آمده برابر $0/35$ است و ضریب تعیین برابر با $0/125$ است که نشان می‌دهد که تقریباً ۱۳ درصد از تغییرات واریانس مدیریت کیفیت توسط متغیر حسابرسی داخلی تبیین می‌شود.

جدول (۸): تحلیل واریانس متغیر پیش‌بین بر مدیریت کیفیت

SIG	F آماره	میانگین محذورات	درجه آزادی	مجموع محذورات	منبع تغییرات	متغیر پیش‌بین	روش
.۰/۰۰	۴۱/۲۷	۱۲/۹۳	۱	۱۲/۹۳	رگرسیون	حسابرسی داخلی	رگرسیون خطی
		.۰/۳۳	۲۸۸	۹۰/۲۶	باقی‌مانده		
			۲۸۹	۱۰۳/۲۰	مجموع		

آزمون تحلیل واریانس برای تعیین معناداری رگرسیون متغیرهای پیش‌بین بر متغیر ملاک مشخص شده است. مقدار آماره F به دست آمده برابر با $41/27 (0/05) < p$ می‌باشد که حاکی از معناداری آماری است؛ بنابراین مشخص شد که متغیر حسابرسی داخلی بر مدیریت کیفیت تاثیر معنی داری دارد.

جدول (۹): ضرایب رگرسیونی متغیرهای وارد شده به مدل رگرسیونی

سطح معنی‌داری	آزمون t تی	ضرایب رگرسیون استاندارد شده	ضرایب رگرسیون استاندارد نشده	متغیر پیش‌بین	مدل
.۰/۰۰	۶/۲۴	.۰/۳۵	.۰/۰۲	.۰/۱۸	حسابرسی داخلی رگرسیون خطی

با توجه به نگاره بالا برای تعیین سهم متغیر حسابرسی داخلی در پیش‌بینی مدیریت کیفیت بر اساس ضریب استاندارد رگرسیون می‌توان عنوان کرد که سهم حسابرسی داخلی در تبیین مدیریت کیفیت به 0.35 می‌رسد؛ یعنی با افزایش یک انحراف استاندارد در متغیر حسابرسی داخلی، مدیریت کیفیت به مقدار 0.35 انحراف استاندارد افزایش پیدا می‌کند.

نتایج فرضیه دوم پژوهش: مدیریت زنجیره تامین بر مدیریت کیفیت فرآگیر تاثیر مثبت و معناداری دارد:
به منظور تعیین سهم تأثیرگذاری نسبی متغیر مدیریت زنجیره تامین بر متغیر کیفیت فرآگیر از تحلیل رگرسیون خطی استفاده شد که نتایج زیر به دست آمد:

جدول (۱۰): خلاصه مدل رگرسیون فرضیه دوم پژوهش

R2	ضریب تعیین	همبستگی	متغیر پیش‌بین	مدل
۰.۰۸	۰.۲۸		مدیریت زنجیره تامین	رگرسیون خطی

ضریب همبستگی به دست آمده برابر 0.28 است و ضریب تعیین برابر با 0.08 است که نشان می‌دهد که تقریباً 8 درصد از تغییرات واریانس مدیریت کیفیت توسط متغیر مدیریت زنجیره تامین تبیین می‌شود.

نگاره (۱۱): تحلیل واریانس متغیر پیش‌بین بر مدیریت کیفیت

آماره F	میانگین مجذورات	درجه آزادی	مجموع مجذورات	منبع تغییرات	متغیر پیش‌بین	روش
$24/73$	$8/16$	۱	$8/16$	رگرسیون	مدیریت زنجیره تامین	رگرسیون خطی
	$0/33$	۲۸۸	$95/04$	باقی مانده		
		۲۸۹	$103/20$	مجموع		

آزمون تحلیل واریانس برای تعیین معناداری رگرسیون متغیرهای پیش‌بین بر متغیر ملاک مشخص شده است. مقدار آماره F به دست آمده برابر با $24/73$ ($p < 0.05$) می‌باشد که حاکی از معناداری آماری است؛ بنابراین مشخص شد که متغیر مدیریت زنجیره تامین بر مدیریت کیفیت تاثیر معنی دار دارد.

جدول (۱۲): ضرایب رگرسیونی متغیرهای واردشده به مدل رگرسیونی

سطح معنی داری	آزمون t	ضرایب رگرسیون استاندارد شده	ضرایب رگرسیون استاندارد نشده	متغیر پیش‌بین	مدل
		β	انحراف معیار	B	
$0/00$	$4/97$	-0.28	-0.04	-0.22	مدیریت زنجیره تامین
					رگرسیون خطی

با توجه به نگاره بالا برای تعیین سهم متغیر مدیریت زنجیره تامین در پیش‌بینی مدیریت کیفیت بر اساس ضریب استاندارد رگرسیون می‌توان عنوان کرد که سهم مدیریت زنجیره تامین در تبیین مدیریت کیفیت به 0.28 می‌رسد؛ یعنی با افزایش یک انحراف استاندارد در متغیر مدیریت زنجیره تامین، مدیریت کیفیت به مقدار 0.28 انحراف استاندارد افزایش پیدا می‌کند.

نتایج فرضیه سوم پژوهش: مدیریت دانش بر مدیریت کیفیت فرآگیر تاثیر مثبت و معناداری دارد:

جدول (۱۳): خلاصه مدل رگرسیون فرضیه سوم پژوهش

R2	ضریب تعیین	همبستگی	متغیر پیش‌بین	مدل
۰,۳۷	۰,۵۲		مدیریت دانش	رگرسیون خطی

ضریب همبستگی به دست آمده برابر ۰/۵۲ است و ضریب تعیین برابر با ۰/۳۷ است که نشان می‌دهد که تقریباً ۲۷ درصد از تغییرات واریانس مدیریت کیفیت توسط متغیر مدیریت دانش تبیین می‌شود.

جدول (۱۴): تحلیل واریانس متغیر پیش‌بین بر مدیریت کیفیت

F	آماره	میانگین مجذورات	درجه آزادی	مجموع مجذورات	منبع تغییرات	متغیر پیش‌بین	روش
۱۰/۸/۳۲	۲۸/۲۰	۱	۲۸/۲۰	رگرسیون	مدیریت دانش	رگرسیون خطی	
	۰/۲۶	۲۸۸	۷۴/۹۹	باقی مانده			
		۲۸۹	۱۰۳/۲۰	مجموع			

آزمون تحلیل واریانس برای تعیین معناداری رگرسیون متغیرهای پیش‌بین بر متغیر ملاک مشخص شده است. مقدار آماره F به دست آمده برابر با ۱۰/۸/۳۲ ($p < 0/05$) می‌باشد که حاکی از معناداری آماری است؛ بنابراین مشخص شد که متغیر مدیریت دانش بر مدیریت کیفیت تاثیر معنی داری دارد.

جدول (۱۵): ضرایب رگرسیونی متغیرهای واردشده به مدل رگرسیونی فرضیه سوم پژوهش

سطح معنی‌داری	آزمون تی t	ضرایب رگرسیون استاندارد			متغیر پیش‌بین	مدل
		ضرایب رگرسیون استاندارد شده	β	انحراف معیار		
۰/۰۰	۱۰/۴۰	۰/۵۲	۰/۰۴	۰/۰۴	مدیریت دانش	رگرسیون خطی

با توجه به نگاره بالا برای تعیین سهم متغیر مدیریت دانش در پیش‌بینی مدیریت کیفیت بر اساس ضریب استاندارد رگرسیون می‌توان عنوان کرد که سهم مدیریت دانش در تبیین مدیریت کیفیت به ۰/۵۲ می‌رسد؛ یعنی با افزایش یک انحراف استاندارد در متغیر مدیریت دانش، مدیریت کیفیت به مقدار ۰/۵۲ انحراف استاندارد افزایش پیدا می‌کند.

بحث و بررسی نتایج پژوهش

فرضیه اول تحقیق بیان می‌دارد که بین حسابرسی داخلی و مدیریت کیفیت فرآگیر رابطه وجود معناداری دارد. ضریب همبستگی به دست آمده بر اساس تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش، برابر ۰/۳۵ است و ضریب تعیین برابر با ۰/۱۲۵ است که نشان می‌دهد که تقریباً ۱۳ درصد از تغییرات واریانس مدیریت کیفیت توسط متغیر حسابرسی داخلی تبیین می‌شود. با توجه به نتایج بدست آمده می‌توان گفت که متغیر حسابرسی داخلی بر مدیریت کیفیت تاثیر مثبت و معنی داری دارد. بر همین مبنای و در ارتباط با بررسی نتایج از دیدگاه تئوریک، می‌توان بیان داشت که مدیریت کیفیت فرآگیر این امکان را دارد تا شرایط لازم به منظور شکل گیری فرهنگ سازمانی مناسب یادگیری سازمانی و پذیرش نوآوری‌های لازم در زمینه حسابداری و حسابرسی را فراهم آورد. با بررسی مبانی نظری می‌توان گفت که ایجاد تغییر در محیط کسب و کار در هر مصاحبه انجام شده با مدیران

حسابرسی داخلی، بیانگر وجود تغییرات چشمگیری در فرآیندهای کسب و کار است که شامل جهانی شدن بازارها، ایجاد رکود در فعالیت‌های اقتصادی، افزایش رقابت در سطح تجارت، وجود نگرانی در بخش محیط زیست و فناوری‌های جدید و شتاب در نرخ تغییر فعالیت‌های اجرایی و مدیریتی در سازمان‌ها، بیشتر شدن فرآیندهای ساده، توجه به کاهش هزینه، توجه به حذف فعالیت‌های کمبازده و کم‌ارزش و ارائه محصولات و خدمات باکیفیت‌تر به مشتریان است که آنها را مطرح کرده‌اند. برخی از این موارد برای اجبار برای حفظ بقاء و بخشی دیگر با هدف بهره‌برداری از مزایای تجارت آزاد هستند و از این بابت حسابرسان داخلی به دنبال همراستا سازی تغییرات یادشده در مقابل نیاز خود برای انجام حسابرسی داخلی و توجه به نیاز ذینفعان هستند. پر واضح است که وجود تغییرات یادشده باعث شده است که بسیاری از حسابرسان داخلی اقدام به بررسی مجدد رویکردهای خود در تطابق با فرآیندهای کسب و کار کرده‌اند و نتیجه آن نیاز به ایجاد تغییر در روش‌های حسابرسی، اهداف حسابرسی و توجه به افزایش ارزش‌آفرینی است که این بخش از حسابرسی داخلی به عنوان حسابرسی «ارزش» مطرح است و در ارتباط تنگاتنگ با مدیریت کیفیت فرآگیر می‌باشد و می‌تواند تاثیر فراوانی بر آن بگذارد. از همین‌رو، شرکت‌های مورد بررسی باید این موارد را مدنظر داشته باشند. در خصوص میزان تطابق یا عدم تطابق و همچنین شباهت دیگر پژوهش‌های صورت گرفته با فرضیات مطرح شده در این پژوهش و با توجه به بررسی دقیق پیشینه‌های پژوهشی داخلی و خارجی موارد مورد نظر بررسی می‌گردد:

بابایی و امیربیگی لکرودی (۱۳۹۸) پژوهشی را با عنوان بررسی تاثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر رابطه بین کیفیت کنترل‌های داخلی و کیفیت سود انجام دادند. یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد که حضور ویژگی‌های خاص مثل استقلال کمیته حسابرسی، تخصص اعضاء، تعداد جلسات و اندازه کمیته حسابرسی بر کیفیت سود و کنترل‌های داخلی تاثیر چندانی ندارد. علاوه بر این، نشان داده شد که تخصص کمیته حسابرسی، بزرگترین نقش را در افزایش کیفیت کنترل‌های داخلی و کیفیت سود دارد، اما تعامل بین تخصص و کنترل داخلی منجر به افزایش کیفیت سود گزارش شده می‌شود. اثر تعاملی تخصص بر رابطه بین کیفیت کنترل داخلی با کیفیت سود نیز ارتباطی منفی و معکوس در سطح معنی دار نشان می‌دهد. با توجه به بررسی‌های صورت گرفته، می‌توان گفت که نتایج این پژوهش تا حدودی با نتایج بدست آمده از پژوهش ما مبنی بر تاثیرگذاری حسابرسی داخلی بر مدیریت کیفیت فرآگیر شباهت دارد. چانگ و همکاران (۲۰۱۹) پژوهشی را با عنوان تأثیر ویژگی‌های حسابرسی داخلی بر اثربخشی کنترل داخلی و عملیات و انطباق انجام دادند. نتایج این پژوهش حاکی از آن است که یک تیم حسابرسی داخلی بزرگتر می‌تواند عملکرد حسابرسی داخلی را هم برای عملکرد و هم برای انطباق افزایش دهد، در حالی که صلاحیت حسابرس داخلی با اثربخشی کنترل داخلی رابطه مثبت و معناداری دارد. این مطالعه با روشن کردن عوامل مؤثر در دستیابی به عملیات و اهداف انطباق، به ادبیات پژوهشی کمک می‌کند. همچنین پیامدهای مهمی را برای ذینفعان و دست اندکاران ارائه می‌دهد، زیرا کنترل یک شرکت بر عملکرد و انطباق ممکن است متقابلاً بر کنترل داخلی گزارشگری مالی و در نهایت موفقیت تجاری آن تأثیر بگذارد. با توجه به بررسی‌های صورت گرفته، می‌توان گفت که نتایج بدست آمده از این پژوهش با پژوهش ما مبنی بر تاثیرگذاری حسابرسی داخلی بر مدیریت کیفیت فرآگیر تا حدودی تطابق دارد.

فرضیه دوم پژوهش بیان می‌دارد که بین مدیریت زنجیره تامین و مدیریت کیفیت فرآگیر رابطه وجود معناداری دارد. ضریب همبستگی به دست آمده بر اساس تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش، برابر با 0.28 است و ضریب تعیین برابر با 0.08 است که نشان می‌دهد که تقریباً 8 درصد از تغییرات واریانس مدیریت کیفیت توسط متغیر مدیریت زنجیره تامین تعیین می‌شود.

بنابراین مشخص شد که متغیر مدیریت زنجیره تامین بر مدیریت کیفیت تاثیر معنی داری دارد. با توجه به نتایج بدست آمده از دیدگاه تئوریک و همچنین بررسی جامعه آماری مورد نظر؛ می‌توان بیان داشت که مدیریت کیفیت فراگیر، به مثابه یک برنامه تولیدی در راستای اصلاح و بهبود پیوسته و نگهداشت کیفیت محصولات و فرآیندها از طریق تاکید فراون بر روی مشارکت فعال مدیریت، نیروی کار، تأمین کنندگان و مشتریان در جهت برآورده کردن انتظارات زیاد مشتریان است. از سوی دیگر، مدیریت زنجیره تامین نیز به عنوان یک رویکرد استراتژیک برای تقاضه، عملیات، تدارکات، و مدیریت فرآیند لجستیکی می‌باشد. یافته‌های این پژوهش نشان داد که کارکردهای مدیریت کیفیت فراگیر و مؤلفه‌های زنجیره تامین با یکدیگر همبستگی دارند. بر همین اساس، شرکت‌های مورد بررسی باقیستی در راستای نیل به شاخص‌های بالای عملکرد سازمانی نسبت به پیاده سازی سیستم مدیریت کیفیت اقدام نمایند و ساز و کارهای آن را در شرکت‌های مطبوع خود پیاده سازی کنند. مدیران عامل سازمان‌ها باقیستی منابع مورد نیاز را برای پیاده سازی این سیستم آماده سازی نمایند و میزان مشارکت کارکنان را در تصمیم‌گیری‌های سازمانی تا حد ممکن افزایش دهند و جوی ایجاد کنند تا در دل آن، کیفیت و مشتری مداری به بهترین شکل ممکن رشد نماید. با نظر به اینکه ماندگاری هر شرکت و مجموعه‌ای وابسته به مشتریان آن می‌باشد؛ لذا شرکت‌های مورد بررسی لازم است بر مشتری و نیازها و انتظارات آنها متمرکز شوند و در راستای برآورده ساختن نیازهای آنان تلاش نمایند و حتی از آن فراتر روند. زمینه ایجاد فرهنگ بهبود مستمر در فرآیندها و فعالیت‌های روزانه باقیستی در سرتاسر سازمان از مدیریت ارشد تا کارکنان پایین دست شرکت‌ها جاری و ساری شود. نیازهای آموزشی کلیه کارکنانی که موثر بر کیفیت محصول/خدمت هستند باید شناسایی شده و برنامه‌ریزی برای آموزش آنها به صورت برونو سازمانی یا درون سازمانی صورت پذیرد. در خصوص میزان تطابق یا عدم تطابق و همچنین شباهت دیگر پژوهش‌های صورت گرفته با فرضیات مطرح شده در این پژوهش و با توجه به بررسی دقیق پیشینه‌های پژوهشی داخلی و خارجی موارد زیر بررسی می‌گردد:

مهرمنش و اللهیار (۱۳۹۷) پژوهشی را با عنوان بررسی روابط ساختاری میان مدیریت کیفیت جامع، مدیریت زنجیره تامین و عملکرد سازمانی (مطاله موردي: کارخانه مانیزان کرمانشاه) انجام دادند. نتایج تحقیق نشان داد که کارکردهای مدیریت کیفیت، انتخاب تامین کننده، مشارکت تامین کننده، توسعه تامین کننده و مشارکت مشتری بر عملکرد سازمانی تاثیر معنادار مثبتی دارند. همچنین کارکردهای مدیریت کیفیت بر انتخاب تامین کننده، کارکردهای مدیریت کیفیت بر مشارکت تامین کننده، کارکردهای مدیریت کیفیت بر توسعه تامین کننده، کارکردهای مدیریت کیفیت بر مشارکت مشتری، انتخاب تامین کننده بر مشارکت تامین کننده، مشارکت تامین کننده بر توسعه تامین کننده و انتخاب تامین کننده بر توسعه تامین کننده، تاثیر معنادار مثبتی داشته است. یافته‌های بدست آمده از این تحقیق با پژوهش ما مبنی بر رابطه بین مدیریت زنجیره تامین و مدیریت کیفیت فراگیر تا حدودی همراستایی دارد. چرا که نتایج پژوهش ما نشان داد که بکارگیری درست و دقیق فرآیندهای مدیریت زنجیره تامین می‌تواند تأثیر مطلوبی بر میزان مدیریت کیفیت فراگیر داشته باشد. چوبیریا (۲۰۱۹) پژوهشی را با عنوان تأثیر حسابرسی داخلی، مدیریت زنجیره تامین و مدیریت دانش بر مدیریت کیفیت فراگیر انجام داد. نتایج این تحقیق حاکی از آن است که متغیرهای حسابرسی داخلی، مدیریت زنجیره تامین و مدیریت دانش تأثیر مثبت و معناداری بر مدیریت کیفیت فراگیر دارند. با توجه به بررسی‌های صورت گرفته، می‌توان گفت که نتایج بدست آمده از این پژوهش با پژوهش ما مبنی بر تأثیرگذاری حسابرسی داخلی بر مدیریت کیفیت فراگیر تطابق کامل دارد. محمد و همکاران (۲۰۱۹) پژوهشی را با عنوان نقش مدیریت کیفیت فراگیر در بهبود روش‌های زنجیره تامین شرکت رنگ‌های نیل انجام دادند. نتایج این مطالعه نشان داد که رهبران شرکت رنگ نیل متعهد هستند که اصول مدیریت کیفیت فراگیر را به کار گیرند. علاوه بر این، نتایج

نشان داد که بین اصول مدیریت کیفیت فرآگیر و شیوه های زنجیره تأمین رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. با توجه به بررسی های صورت گرفته، می توان گفت که نتایج بدست آمده از این تحقیق با پژوهش ما مبنی بر رابطه بین مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت کیفیت فرآگیر تا حدودی تطابق دارد. چرا که نتایج پژوهش ما نشان داد که بکارگیری درست و دقیق اصول مدیریت زنجیره تأمین می تواند تاثیرات خوبی بر فرآیند مدیریت کیفیت فرآگیر داشته باشد. تای و جیه (۲۰۱۸) پژوهشی را با عنوان تأثیر مدیریت کیفیت فرآگیر و ادغام زنجیره تأمین بر عملکرد شرکتهای حمل و نقل کانتینر در سنگاپور انجام دادند. نتایج آماری نشان می دهد که شیوه های مدیریت کیفیت فرآگیر و شیوه های ادغام زنجیره تأمین اثرات مثبتی بر کیفیت خدمات و عملکرد شرکت دارند. این یافته ها حاوی پیامدهای مهمی برای تحقیقات بیشتر است زیرا درک این ابعاد می تواند به تعیین تغییرات اساسی و بهبود صنعت کمک کند که باعث افزایش درآمد و کاهش هزینه های شرکت های حمل و نقل کانتینر در سنگاپور می شود. با توجه به بررسی های صورت گرفته، می توان گفت که نتایج بدست آمده از این تحقیق با پژوهش ما مبنی بر رابطه بین مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت کیفیت فرآگیر تا حدودی تطابق دارد. چرا که نتایج پژوهش ما نشان داد که بکارگیری درست و دقیق اصول مدیریت زنجیره تأمین می تواند تاثیرات خوبی بر فرآیند مدیریت کیفیت فرآگیر داشته باشد.

فرضیه سوم پژوهش بیان می دارد که بین مدیریت دانش و مدیریت کیفیت فرآگیر رابطه وجود معناداری دارد. ضریب همبستگی به دست آمده برابر 0.52 است و ضریب تعیین برابر با 0.27 است که نشان می دهد که تقریبا 27% درصد از تغییرات واریانس مدیریت کیفیت توسط متغیر مدیریت دانش تبیین می شود. بنابراین مشخص شد که متغیر مدیریت دانش بر مدیریت کیفیت فرآگیر تاثیر معنی داری دارد. با تکیه بر نتایج بدست آمده از دیدگاه تئوریک و نیز بررسی جامعه آماری پژوهش حاضر؛ از منظر مولفه رهبری در مدیریت کیفیت فرآگیر می توان بیان داشت که با ایجاد بستر مناسب مدیریت دانش در شرکت های مورد بررسی، مدیران عامل از طریق گشودن باب مذکور در سازمان پیرامون اهمیت خلق دانش، تسهیم و کاربرد عمومی آن، مشروعيت لازم را به مدیریت دانش می بخشنند که همین امر می تواند زمینه های اصلی برای نهادینه شدن مدیریت کیفیت فرآگیر در شرکت ها را ایجاد نماید. افزون بر این ها، بازگشت سرمایه طرح های مدیریت دانش آنی نیست و معمولاً مستلزم صرف زمان بسیار و جلب حمایت و تعهد مدیر ارشد است. در واقع، رهبری به معنای ایجاد شرایط برای افراد است تا بتوانند به خلق دانش بپردازنند و ایجاد این شرایط مستلزم تشویق پذیرش مسئولیت در افراد است. چنانچه شرایط عنوان شده در سازمان های مورد بررسی برقرار شود، با ایجاد اتحاد و انگیزش در افراد از طریق تعیین ماموریت سازمان و تخصیص منابع، سمت و سوی شفاف و مشخصی را برای سازمان تعیین می کنند و آن را به کارکنان انتقال می دهند که این امر از شاخص های کلیدی مدیریت کیفیت فرآگیر می باشد.

acasmi و همکاران (۱۳۹۷) پژوهشی را با عنوان تاثیر مدیریت دانش و مدیریت کیفیت جامع بر عملکرد سازمان مورد مطالعه: شرکت صنایع غذایی بهاران انجام دادند. هدف از این تحقیق بررسی تاثیر مدیریت دانش و مدیریت کیفیت جامع بر عملکرد سازمان در شرکت صنایع غذایی بهاران است. نتایج حاصله نشان می دهد که بین مدیریت دانش و مدیریت کیفیت جامع با عملکرد سازمان رابطه مستقیم وجود دارد. همچنین مدیریت دانش و مدیریت کیفیت جامع بر عملکرد شرکت بهاران تاثیرگذار هستند. با توجه به بررسی های صورت گرفته، می توان گفت که نتایج بدست آمده از این تحقیق با پژوهش ما مبنی بر رابطه بین مدیریت دانش و مدیریت کیفیت فرآگیر تطابق و هماهنگی زیادی دارد. چرا که نتایج پژوهش ما نشان داد که بکارگیری درست و دقیق اصول مدیریت دانش می تواند تاثیرات مطلوب و قابل توجهی بر فرآیند مدیریت کیفیت فرآگیر داشته باشد.

عباس (۲۰۲۰) پژوهشی را با عنوان تأثیر مدیریت کیفیت فرآگیر بر پایداری شرکت از طریق تأثیر نقش واسطه ای مدیریت دانش انجام داد. نتایج نشان می دهد که مدیریت کیفیت فرآگیر تأثیر معنی داری و مثبتی بر پایداری شرکت دارد و مدیریت دانش نقش میانجی بین آنها می باشد. تجزیه و تحلیل سطح بعدی نشان می دهد که مدیریت کیفیت فرآگیر با ایجاد دانش رابطه کمی دارد و مدیریت دانش نیز با پایداری محیط زیست رابطه ضعیفی دارد. با توجه به بررسی های صورت گرفته، می توان گفت که نتایج بدست آمده از این تحقیق با پژوهش ما مبنی بر رابطه بین مدیریت دانش و مدیریت کیفیت فرآگیر تا حدودی تطابق دارد و بر خلاف نتایج بدست آمده از پژوهش عنوان شده، یافته های ما رابطه قوی بین مدیریت دانش و مدیریت کیفیت فرآگیر پیدا نمود. چویریا (۲۰۱۹) پژوهشی را با عنوان تأثیر حسابرسی داخلی، مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت دانش بر مدیریت کیفیت فرآگیر انجام داد. این مطالعه با هدف تعیین تأثیر حسابرسی داخلی، مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت دانش بر مدیریت کیفیت فرآگیر انجام شده است. نتایج این تحقیق حاکی از آن است که متغیرهای حسابرسی داخلی، مدیریت زنجیره تأمین و مدیریت دانش تأثیر مثبت و معناداری بر مدیریت کیفیت فرآگیر دارند. با توجه به بررسی های صورت گرفته، می توان گفت که نتایج بدست آمده از این تحقیق با پژوهش ما مبنی بر رابطه بین مدیریت دانش و مدیریت کیفیت فرآگیر تطابق دارد. چرا که نتایج پژوهش ما نشان داد که بکارگیری درست و دقیق اصول مدیریت دانش می تواند تاثیرات مطلوب و قابل توجهی بر فرآیند مدیریت کیفیت فرآگیر داشته باشد.

پیشنهادات کاربردی مبتنی بر نتایج بدست آمده از پژوهش پیشنهادات مرتبط با فرضیه ویژه ۱:

حسابرسی داخلی تأثیر مثبت و معناداری بر مدیریت کیفیت فرآگیر دارد:

✓ هرچند در نگاه اول و دیدگاه طراحان، سیستم مدیریت کیفیت فرآگیر بر سخت افزار استوار بوده است ولی با تعمیم دادن آن به بخش خدماتی می توان اثرات این سیستم و سازگاری با سیستم های حسابداری و طراحی اولیه حسابداری را مشاهده نمود زیرا در هر مرحله از تهیه استناد و مدارک مالی، کنترل های لازم بر آن، اعمال طبقه بندی و دسته بندی موضوعی، و نهایتاً انتقال آنها جهت ثبت در دفاتر و گزارش گیریهای مورد نیاز مدیریت جهت تصمیم گیری درونی و برونو سازمانی از همان فرایند کنترل داخلی که حسابرسی داخلی در سیستم حسابداری است به خوبی مورد استفاده قرار می گیرد.

✓ پیشنهاد می شود مدیریت کیفیت فرآگیر در سیستم حسابداری عملیاتی با دقت نظر بیشتری مورد استفاده قرار گیرد زیرا قبل از ثبت داده های مالی در سیستم حسابداری باید کنترل های لازم مطابق سیستم کنترل کیفیت فرآگیر بر روی داده ها روی دهد تا اجازه ورود اطلاعات به سیستم حسابداری داشته باشد.

✓ به مدیران شرکت ها پیشنهاد می شود نسبت به برگزاری دوره های آموزشی برای حسابرسان داخلی، به منظور تعمیق مفاهیم و اصول بیان شده توسط استانداردهای بین المللی برای حسابرسی داخلی و همچنین مدیریت کیفیت فرآگیر و ارتباط این دو با هم، اقدام نمایند.

پیشنهادات مرتبط با فرضیه ویژه ۲:

مدیریت زنجیره تأمین تأثیر مثبت و معناداری بر مدیریت کیفیت فرآگیر دارد:

✓ به مدیران شرکت‌ها و متولیان کسب و کارها پیشنهاد می‌شود نسبت به ایجاد واحد مدیریت کیفیت فراگیر در مجموعه فعالیت‌های آماد و پشتیبانی به منظور ایجاد ارتباط مناسب میان تأمین کننده و مصرف کننده (زنجیره تأمین)؛ همت گمارند.

✓ به مدیران شرکت‌ها و صاحبان کسب و کارهای تولیدی پیشنهاد می‌شود نسبت به ایجاد ساختار مدیریت کیفیت فراگیر به صورت واقعی و عملیاتی اقدام نمایند.

✓ به مدیران شرکت‌ها و صاحبان کسب و کارهای تولیدی پیشنهاد می‌شود اقدامات پیشگیرانه و اصلاحی در فرآیند تولید و عرضه خدمات را همیشه مد نظر داشته باشند.

پیشنهادات مرتبط با فرضیه فرعی ۳:

مدیریت دانش تاثیر مثبت و معناداری بر مدیریت کیفیت فراگیر دارد:

✓ به مدیران شرکت‌ها و صاحبان کسب و کارهای تولیدی پیشنهاد می‌شود در راستای توامندسازی کارکنان، برنامه‌های آموزشی مطابق با جدیدترین مباحث روز را ضمن کار یا آموزش در ساعات بعد از کار اداری، مد نظر داشته باشند تا از این طریق بتوانند سطح دانش و علمی سازمان مطبوع خود را افزایش دهند.

✓ به مدیران شرکت‌ها و صاحبان کسب و کارهای تولیدی پیشنهاد می‌شود زمینه لازم برای تشویق و تحریک کارکنان به منظور اشتراک گذاری دانش را فراهم نمایند و از دانش آنها در زمینه‌های گوناگون به ویژه مدیریت کیفیت فراگیر بهره ببرند.

✓ با در نظر گرفتن این موضوع که مشارکت کارکنان در تصمیم‌گیری‌های مهم به میزان اشتراک گذاری دانش کمک شایانی می‌کند به مدیران پیشنهاد می‌شود زمینه مطلوبی را به منظور فراهم سازی فناوری‌های نوین در راستای اشتراک گذاری موثر دانش تهییه و تنظیم نمایند.

محدودیت‌های پژوهش

✓ پژوهش حاضر همانند دیگر پژوهش‌ها با محدودیت‌هایی روبرو بوده است. نخستین محدودیت از نتایج بدست آمده این است که این امکان وجود دارد که یافته‌های پژوهش حاضر برای شرکت‌های دیگر در مناطق مختلف کشور و در شرایط مختلف فرهنگی، محیطی و سیاسی متفاوت باشد.

✓ دانش پایین برخی از مدیران، حسابرسان و حسابداران در خصوص مولفه‌های مورد پرسش، روند پژوهش را با کندی مواجه می‌نمود چرا که زمان زیادی صرف تشریح برخی مفاهیم گردید.

✓ گستردگی مفاهیم نظری پژوهش، تعداد کم پژوهش‌هایی که به بررسی این متغیرها پرداخته اند، انتزاعی بودن برخی از مفاهیم و سوال‌های پرسشنامه و محدود بودن ابزار جمع آوری اطلاعات دیگر محدودیت پیش روی محقق بود.

پیشنهادات برای پژوهش‌های آتی

با استناد به بیان مسئله و تحلیل‌های ارائه شده، موارد زیر به عنوان پیشنهادهایی به منظور انجام پژوهش‌های آتی در ارتباط با موضوع تحقیق مطرح می‌شود:

- ✓ بررسی تأثیر مولفه های مطرح شده بر مدیریت کیفیت فرآگیر در سایر استان ها و دیگر شرکت های تولیدی و صنعتی به صورت مجزا یا همزمان.
- ✓ پژوهش حاضر به روش کمی انجام شده است. لذا پیشنهاد می شود در پژوهش های آتی از روش ترکیبی (کیفی و کمی) استفاده گردد تا نتایج عمیق تری به دست آید.

منابع

- ✓ قاسمی، بهزاد، محمدی، محسن، میلانی تبریزی، متین، (۱۳۹۷)، تأثیر مدیریت دانش و مدیریت کیفیت جامع بر عملکرد سازمان مورد مطالعه: شرکت صنایع غذایی بهاران، پنجمین کنفرانس بین المللی تکنیک های مدیریت و حسابداری، تهران، شرکت همايشگران مهر اشراق.
- ✓ میرفخرالدینی، سیدحیدر، شعبانی، اکرم، فرهمندفر، مليحه، اعظم طبیی، ریحانه، (۱۳۹۵)، شناسایی و بررسی موانع پیاده سازی مدیریت دانش در زنجیره تأمین با استفاده از رویکرد تصمیمگیری چندمعیاره فازی مطالعه موردی: صنعت کاشی و سرامیک یزد، نخستین کنفرانس بین المللی پارادیم های نوین مدیریت هوشمندی تجاری و سازمانی، تهران، دانشگاه شهری德 بهشتی.
- ✓ مهرمنش، حسن، اللهیار، قاسم (۱۳۹۷)، بررسی روابط ساختاری میان مدیریت کیفیت جامع، مدیریت زنجیره تامین و عملکرد سازمانی (مطالعه موردی: کارخانه مانیزان کرمانشاه)، مجله مدیریت کسب و کار، شماره ۳۸، صص ۱۳۷-۱۶۸.
- ✓ محمدپور، محسن، حیرانی، فروغ، شاه مرادی، نسیم، (۱۳۹۶)، بررسی تأثیر برنامه ریزی فرایند حسابرسی بر مدیریت کیفیت جامع، دوماهنامه طلوع بهداشت، دوره ۱۶، شماره ۴، صص ۸۵-۹۵.
- ✓ خاکی، غلامرضا، (۱۳۹۰)، روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه نویسی، انتشارات بازتاب فوژان.
- ✓ Abbas, J. (2020). Impact of total quality management on corporate sustainability through the mediating effect of knowledge management. Journal of Cleaner Production, 244, 118806.
- ✓ Agoes, S., & Trisnawati, E. (2013). Akuntansi Perpajakan. Jakarta: Salemba Empat.
- ✓ Basheer, M., Siam, M., Awn, A., & Hassan, S. (2019). Exploring the role of TQM and supply chain practices for firm supply performance in the presence of information technology capabilities and supply chain technology adoption: A case of textile firms in Pakistan. Uncertain Supply Chain Management, 7(2), 275-288.
- ✓ Carolina, Y. (2013). Pengaruh Penerapan Total Quality Management (TQM) dan Komitmen Organisasi terhadap Kinerja Perusahaan dengan Budaya Organisasi Sebagai Variabel Moderasi (Survei pada Perusahaan Manufaktur di Jawa Barat yang Listing di BEI). Jurnal Akuntansi Maranatha, 4(2), 175-186.
- ✓ Cepeda-Carrion, I., Martelo-Landroguez, S., Leal-Rodríguez, A. L., & Leal-Millán, A. (2017). Critical processes of knowledge management: An approach toward the creation of customer value. European Research on Management and Business Economics, 23(1), 1-7.
- ✓ Chang, C. L. H., & Lin, T. C. (2015). The role of organizational culture in the knowledge management process. Journal of Knowledge management.
- ✓ Chen, M.Y., Huang, M.J. and Cheng, Y.C. (2009), "Measuring knowledge management performance using a competitive perspective: an empirical study", Expert Systems with Applications, Vol. 36 No. 4, pp. 8449-8459.

- ✓ Choiriah, S. (2019). Effect of Internal Control Systems, Information Asymmetry and Environmental Uncertainty on Budgetary Slack.
- ✓ Gold, A. H., Malhotra, A., & Segars, A. H. (2001). Knowledge management: An organizational capabilities perspective. *Journal of management information systems*, 18(1), 185-214.
- ✓ Labdhagati, H., & Mahfudz, M. (2017). Pengaruh Penerapan Total Quality Management, Supply Chain Management, Dan Orientasi Kewirausahaan Terhadap Kinerja Operasi (Studi pada Pengrajin Tas di Sentra Industri Tas Ciampea, Kab. Bogor). *Diponegoro Journal of Management*, 6(4), 372-382.
- ✓ Laohavichien, T., Fredendall, L., & Cantrell, R. (2011). Leadership and Quality Management Practices in Thailand. *International Journal of Operations & Production Management*, 31(10), 1048-1070.
- ✓ Lytras, M. D., & Pouloudi, A. (2003). Project management as a knowledge management primer: the learning infrastructure in knowledge-intensive organizations: projects as knowledge transformations and beyond. *The learning organization*.
- ✓ Massey, A. P., & Montoya-Weiss, M. M. (2006). Unraveling the temporal fabric of knowledge conversion: A model of media selection and use. *Mis Quarterly*, 99-114.
- ✓ Nasim, K., Sikander, A., & Tian, X. (2020). Twenty years of research on total quality management in Higher Education: A systematic literature review. *Higher Education Quarterly*, 74(1), 75-97.
- ✓ Nengzih, N. (2019). The Influence of Corporate Governance, Tax Avoidance, Leverage, and Company Size to Earnings Management: Empirical Study from Indonesia's Banking Companies 2015-2017.
- ✓ Prajogo, D. I., & Hong, S. W. (2008). The effect of TQM on performance in R&D environments: A perspective from South Korean firms. *Technovation*, 28(12), 855-863.
- ✓ Prajogo, D., & Olhager, J. (2012). Supply chain integration and performance: The effects of long-term relationships, information technology and sharing, and logistics integration. *International Journal of Production Economics*, 135(1), 514-522.
- ✓ Rahmina, L. Y., & Agoes, S. (2014). Influence of auditor independence, audit tenure, and audit fee on audit quality of members of capital market accountant forum in Indonesia. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 164, 324-331.
- ✓ Randeree, E. (2006), "Knowledge management: securing the future", *Journal of Knowledge Management*, Vol. 10 No. 4, pp. 145-156.
- ✓ Romero, D., Gaiardelli, P., Powell, D., Wuest, T., & Thürer, M. (2019). Total Quality Management and Quality Circles in the Digital Lean Manufacturing World. In *IFIP International Conference on Advances in Production Management Systems* (pp. 3-11). Springer, Cham.
- ✓ Samaranayake, P. (2005). A conceptual framework for supply chain management: a structural integration. *Supply Chain Management: An International Journal*.
- ✓ Soares, A., Soltani, E., & Liao, Y. Y. (2017). The influence of supply chain quality management practices on quality performance: an empirical investigation. *Supply Chain Management: An International Journal*, 22(2), 122-144.
- ✓ Stewart,D.andWaddell,D.(2008), Knowledge Management: the fundamental component for delivery of quality", *Total Quality Management*, Vol. 19 No. 9, pp. 987-996.

- ✓ Vanichchinchai, A., & Igel, B. (2011). The impact of total quality management on supply chainmanagement and firm's supply performance. International Journal of Production Research, 49(11), 3405-3424.